

Landstingsstyrelsen

Förändringar av Riktlinjer – Särskild avtalspension

Ärendet

Förslag till nya riktlinjer särskild avtalspension till följd av nytt pensionsavtal KAP-KL

Förslag till beslut

Produktionsutskottet föreslår landstingsstyrelsen besluta

att godkänna det nya pensionsavtalet KAP-KL i enlighet med beskrivna riktlinjer i detta tjänsteutlåtande.

Bakgrund

Sedan 2006-01-01 gäller ett nytt pensionsavtal, KAP-KL. En av förmånerna i avtalet är särskild avtalspension (SAP). Avsnittet i KAP-KL om SAP är inte detaljreglerat utan mycket överläts till huvudmannen för att ta beslut..

Det regelverk som det centrala avtalet innehåller innebär att

- en hel SAP kan utbetalas längst till och med månaden innan arbetstagaren fyller 65 år
- en partiell SAP kan utbetalas längst till och med månad arbetstagaren fyller 67 år
- en partiell SAP utbetalas i en omfattning högst motsvarande det arbetstidsbortfall som uppstår vid nedtrappning
- jämkning av pensionsnivå skall ske om sjukersättning utbetalas från försäkringskassan

Arbetsgivaren har enligt KAP-KL's regelverk själv att ta beslut om

- från vilken ålder arbetstagaren kan beviljas SAP
- SAP's omfattning dvs hel- eller deltid
- Den pensionsnivå som ska gälla
- Om pensionsavgift skall tillgodoräknas arbetstagaren under tid då SAP betalas ut.
- om och hur samordning skall göras med förvärvsinkomst under tid med SAP

Förvaltningens förslag

SAP är ett personalpolitiskt verktyg för arbetsgivaren. Det innebär att det handlar om en individuell prövning av varje enskilt fall. SAP är således ingen rättighet för arbetstagaren. Hel och partiell SAP kan användas i övertalighetssituationer på samma sätt som tidigare garantipension och särskild ålderspension. SAP kan dessutom användas som ett verktyg vid ålders- och kompetensväxling.

SAP kan vidare beviljas en arbetstagare som ett alternativ till uppsägning när förvaltning/bolag genomför omorganisationer/omstrukturering av verksamhet och övertalighet uppstår

Kvalifikationstid

I Stockholms läns landsting gäller att en SAP kan erbjudas den som varit anställd i landstinget minst 10 år under de senaste 20 åren.

Pensionsnivå

Ett erbjudande om SAP innebär i landstinget en pensionsnivå på 75% av den fasta lönen.

Sjukdom och hälsoskäl

Om en arbetstagare är långvarigt sjuk bör en SAP undvikas eftersom den är ekonomiskt mindre fördelaktigt för arbetstagaren. Inte heller den som uppstår sjukersättning ska utan noggrant övervägande erbjudas en SAP. Nuvarande försäkringsbestämmelser i AGS-KL gör att ersättning därifrån upphör om en arbetstagare börjar uppbära SAP. Dessutom upphör arbetsgivarens avgiftsbefrielseförsäkring att gälla, dvs från AFA utgår inte längre vare sig månadsersättning eller pensionsavgifter till den anställde.

Om en SAP ändå beviljas ska vid sidan av pensionen också varje månad utgå ersättning för de förlorade AFA-ersättningarna. Kompensationen för utebliven pensionsavgift från avgiftsbefrielseförsäkringen måste årligen fram till ålderspensionen räknas fram manuellt.

Åldersgräns och utbetalningsperiod

En arbetstagare kan beviljas SAP från 61 års ålder. En hel SAP utbetalas som längst till och med månanden före 65-årsdagen medan en partiell SAP kan utgå till och med 67-årsdagen. Den anställde förutsätts börja uppbära sin egen ålderspension direkt i anslutning till att SAP upphör. Annars kan den eventuellt tidigare intjänade rätten till förmånsbestämd ålderspension gå förlorad och bli en mindre förmånlig livränta i stället

Avgifter till ålderspension

En beviljad SAP ska innebära fortsatt avgiftsavsättningar som beräknas på pensionsunderlaget. (genomsnittet av de fem bästa av de sju inkomststegen i beräkningsperioden, uppräknas till avgångsårets penningvärde) Den kollektivavtalade ålderspensionen blir därigenom i princip densamma som om arbetstagaren hade arbetat kvar.

OBS! Den lagstadgade allmänna pensionen från Försäkringskassan påverkas. Den arbetstagare som lämnar sin anställning med SAP har inte länge inkomst utan en pension. (En pension är i sig aldrig pensionsgrundande.)

Samordning med förvärvsinkomster

En arbetstagare som beviljats hel SAP från Stockholms läns landsting medges ha förvärvsinkomst upp till 3 prisbasbelopp per helt kalenderår från andra arbetsgivare, utan att pensionsbeloppet minskas. Inkomster därutöver från annan arbetstagare samordnas med pensionen, dvs pensionen minskar. Skulle inkomsten härröra från ny anställning inom landstingskoncernen samordnas pensionen i sin helhet med den nya lönen.

OBS! Om den anställde redan då beslut om SAP fattas uppbär lön eller ersättning från annan undantas denna från samordningsreglerna.

Överenskommelse

En överenskommelse om särskild avtalspension ska vara skriftlig och undertecknad av både arbetsgivare och arbetstagare. Se bifogat förslag.

Arbetsgivarens kostnad för SAP

Pensionsbeloppet $\cdot x$.antal månader med pension $\cdot x$ löneskatt 24,26%
+ den årliga pensionsavgiften $\cdot x$ löneskatt 24,25%

Göran Stiernstedt